

Točka 8.

IZVJEŠĆE
o analizi stanja sustava zaštite i spašavanja
na području grada Rijeke u 2009. godini

IZVJEŠĆE

o analizi stanja sustava zaštite i spašavanja na području grada Rijeke u 2009. godini

Odredbom članka 28. Zakona o zaštiti i spašavanju ("Narodne novine" broj 174/04, 79/07 i 38/09) određeno je da u ostvarivanju prava i obveza u području zaštite i spašavanja, predstavnička tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave najmanje jednom godišnje u cjelini razmatraju stanje sustava zaštite i spašavanja te donose smjernice za organizaciju i razvoj sustava zaštite i spašavanja.

Sustav zaštite i spašavanja je oblik pripremanja i sudjelovanja sudionika zaštite i spašavanja u reagiranju na katastrofe i velike nesreće, te ustrojavanje, pripremanje i sudjelovanje operativnih snaga zaštite i spašavanja u prevenciji, reagiranju na katastrofe i otklanjanju mogućih uzroka i posljedica katastrofa.

Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, u okviru svojih prava i obveza utvrđenih zakonom, uređuju, planiraju, organiziraju, financiraju i provode zaštitu i spašavanje na svome području.

Dosadašnje stanje organiziranosti sustava zaštite i spašavanja na području grada Rijeke, karakterizira činjenica da je isti do donošenja Zakona o zaštiti i spašavanju ("Narodne novine" broj 174/04), bio organiziran i provođen sukladno odredbama Zakona o unutarnjim poslovima (u dijelu koji se odnosio na civilnu zaštitu), te Zakona o zaštiti od požara, Zakona o vatrogastvu, Zakona o zaštiti od elementarnih nepogoda i drugim podzakonskim propisima donesenim temeljem navedenih zakona.

Analiza uključuje sve poduzete aktivnosti u proteklom razdoblju, i to kako u području zaštite i spašavanja tako i u području zaštite od požara te ostalih organiziranih sustava zaštite.

Ovim materijalom ne predlažu se posebno Smjernice za organizaciju i sustav zaštite i spašavanja za 2010. godinu, s obzirom da je Gradsko vijeće Grada Rijeke na prijedlog Stožera zaštite i spašavanja za područje grada Rijeke, a koji prijedlog je prihvaćen i od strane Državne uprave za zaštitu i spašavanje, donijelo Smjernice za razdoblje od 2008. do 2012. godine.

Smjernice za organizaciju i sustav zaštite i spašavanja donesene su na sjednici Gradskog vijeća 28.11. 2008. godine a objavljene su u "Službenim novinama" Primorsko-goranske županije broj 45/08.

I. Stupanjem na snagu Zakona o zaštiti i spašavanju, Gradonačelnik je donio Odluku o imenovanju osoba zaduženih za suradnju na izradi Procjene ugroženosti stanovništva, materijalnih i kulturnih dobara i okoliša od katastrofa i velikih nesreća za Grad Rijeku i na izradi Plana zaštite i spašavanja. Članovi radne grupe surađivali su sa Službom za zaštitom na radu, zaštitu od požara, obrambene pripreme i zaštitu i spašavanje na izradi Procjene, sukladno metodologiji za njezinu izradu, te istu krajem listopada ove godine dostavili Državnoj upravi za zaštitu i spašavanje - Područnom Uredu za zaštitu i spašavanje Rijeke na mišljenje.

Dana 27. svibnja 2009. godine održana je druga sjednica Stožera zaštite i spašavanja na kojoj je, između ostalog, razmatran prijedlog Programa aktivnosti u provedbi posebnih mjera zaštite od požara na području grada Rijeke za 2009. godinu, prijedlog Odluke o ustrojavanju Postrojbe civilne zaštite opće namjene te prijedlog Projektnog zadatka za izradu Elaborata procjene opasnosti od potresa na području grada Rijeke (kao što su broj urušenih, oštećenih objekata i za stanovanje onesposobljenih stambenih zgrada, broj ozlijeđenih građana, broj smrtno stradalih). Navedeni dokumenti potrebni su radi izračuna potrebnih snaga za spašavanje.

Gradsko vijeće Grada Rijeke na svojoj 3. sjednici održanoj 23. srpnja 2009. godine donijelo je Odluku o osnivanju Stožera zaštite i spašavanja za područje grada Rijeke koja je objavljena u Službenim novinama Primorsko-goranske županije broj 29/09.

Za potrebe zaštite i spašavanja u raznim oblicima nesreća formirana je Postrojba civilne zaštite za opću namjenu – 43 obveznika civilne zaštite, za koje je potrebno zatražiti raspored od Državne uprave za zaštitu i spašavanje - Područni ured Rijeka, s evidencijom u Službi za zaštitu na radu, zaštitu od požara, obrambene pripreme i zaštitu i spašavanje.

U narednom razdoblju potrebno je izraditi i usvojiti sljedeće:

- 1) Procjenu ugroženosti stanovništva, materijalnih i kulturnih dobara i okoliša od katastrofa za Grad Rijeku (Procjena je izrađena te je u postupku dobivanja suglasnosti Državne uprave za zaštitu i spašavanje) i Plan zaštite i spašavanja za područje grada Rijeke,
- 2) Izvode za sve sudionike u akcijama zaštite i spašavanja, (utvrditi potrebne elemente za izradu operativnih planova zaštite i spašavanja za pravne osobe čija je djelatnost vezana uz opskrbu energijom ili vodom i druge pravne osobe kojima su planom utvrđene zadaće u zaštiti i spašavanju),
- 3) Odluku o imenovanju zapovjedništva civilne zaštite za područje grada Rijeke.
- 4) Odluku o ustrojavanju specijalističke postrojbe zaštite i spašavanja (timova),
- 5) Odluku o imenovanju povjerenika civilne zaštite za mjesne odbore,
- 6) Odluku o imenovanju voditelja skloništa i zamjenika voditelja na području grada Rijeke.

1. DODATNE OPERATIVNE SNAGE ZAŠTITE I SPAŠAVANJA I CIVILNE ZAŠTITE

Ustroj i broj pripadnika organiziranih snaga zaštite i spašavanja i civilne zaštite za područje grada Rijeke potrebno je odrediti na temelju Procjene ugroženosti stanovništva, materijalnih i kulturnih dobara i okoliša od katastrofa za područje grada Rijeke. Nakon što ista bude potvrđena od strane Državne uprave za zaštitu i spašavanje, bit će potrebno osnovati određene vrste postrojbi.

Sukladno Procjeni predlaže se:

- za potrebe spašavanja iz ruševina formirati tim za spašavanje iz ruševina - 30 obveznika civilne zaštite, uz angažiranje 12 pripadnika Javne vatrogasne postrojbe koji su već osposobljeni za spašavanje iz ruševina,
- pored redovnih snaga zaštite i spašavanja, angažiranje građevinskih tvrtki za provođenje mjera spašavanja iz ruševina,
- angažiranje ovlaštene tvrtke u svrhu korištenja teške mehanizacije za potrebe zaštite i spašavanja iz ruševina,
- za spašavanje na vodi ekipirati dodatne postrojbe u okviru Javne vatrogasne postrojbe Grada Rijeke po potrebi uz dodatno angažiranje ronilačkih klubova,
- za provođenje asanacije terena, utvrditi obvezu komunalnog društva Kozala d.o.o. Rijeka,
- za mjere zbrinjavanja ugroženih i nastradalih građana, te osiguranja prehrane, obvezati Gradsku organizaciju Crvenog križa Rijeka, koja će formirati skupinu za pripravu hrane i pitke vode,
- utvrditi pravne osobe od posebnog interesa za Grad Rijeku koje će sudjelovati u sustavu zaštite i spašavanja na području grada Rijeke,
- imenovati voditelje i zamjenike skloništa (ukupno cca 340 obveznika).

2. PREVENTIVA I PLANOVI CZ

U sklopu programa edukacije stanovništva o sustavu zaštite i spašavanja i podizanju razine opće kulture ljudi o zaštiti i spašavanju na području grada, Gradonačelnik Grada Rijeke, odnosno stručne službe Grada trebale bi provoditi informiranje i upoznavanje građana s izvanrednim situacijama.

Građane je također potrebno upoznati o uvođenju i značaju jedinstvenog broja za hitne pozive 112, a vlasnici i korisnici objekata u kojima se okuplja veći broj ljudi upoznati su s obavezom postavljanja, na vidljivom mjestu, novih znakova za uzbunjivanje.

Upoznavanje građana provođeno je i do sada putem sredstava javnog informiranja, te kroz rad mjesnih odbora i drugih institucija Grada.

3. SKLONIŠTA

Da bi se posljedice ugrožavanja ljudi, materijalnih dobara i okoliša smanjile na najmanju moguću mjeru, potrebno je sa stanovišta prostornog planiranja, mjere zaštite i spašavanja postaviti integralno u svim vrstama učešća u prostornom planiranju.

U cilju stvaranja uvjeta za sklanjanje ljudi i materijalnih dobara u slučaju prirodnih i civilizacijskih katastrofa poduzete su aktivnosti i izdvojena financijska sredstva iz Proračuna za 2009. godinu u iznosu od 50.000,00 kuna u svrhu tekućeg održavanja skloništa, tehničke kontrole i investicijskog održavanja skloništa.

Kod javnih tunelskih skloništa poduzimaju se mjere tekućeg održavanja odnosno održavanja skloništa u postojećem stanju od kojih su najčešće: zamjena lokota, brava ili cilindara na postojećim vratima, čišćenje predulaza u skloništa ili čišćenje interijera, popravak i ličenje vrata gdje je to moguće, te zamjena dotrajalih vrata.

Kod kućnih i blokovskih skloništa također se poduzimaju iste mjere s tim da je tu problematika nešto složenija. Kako se skloništa nalaze uglavnom u sastavu zgrada, prisutna su nasilna ulaznja u skloništa, te devastiranje opreme i samih skloništa. Također se radi na zamjenama lokota i brava, popravcima predulaznih i ulaznih vrata, popravcima elektroinstalacija (ima primjera gdje su iz skloništa ukradeni satovi za mjerenje potrošnje električne energije pa i cjelokupni razvod elektroinstalacije i slično).

Troškovi održavanja skloništa vrše se na teret proračuna Grada Rijeke, a dio skloništa koja su za to pogodna dano je u zakup, te se i s toga osnova prikuplja dio sredstava koja se koriste za održavanje skloništa.

U 2009. godini izrađeni su tlocrti svih preuzetih skloništa osnovne zaštite te je izrađena potrebna tehnička dokumentacija koja će se dostaviti Odjelu gradske uprave za razvoj, urbanizam, ekologiju i gospodarenje zemljištem radi uknjižbe vlasništva.

4. UDRUGE GRAĐANA OD POSEBNOG ZNAČAJA ZA ZAŠTITU I SPAŠAVANJE

U 2009. godini Služba za zaštitu na radu, zaštitu od požara, obrambene pripreme i zaštitu i spašavanje izravno je kontaktirala s udrugama građana od značaja za zaštitu i spašavanje (HRVATSKA GORSKA SLUŽBA SPAŠAVANJA – Stanica Rijeka, aeroklub, Gradsko društvo Crvenog križa Rijeka i dr.), te je sukladno podnesenim i prihvaćenim razvojnim projektima i podacima koje se odnose na daljnje materijalno tehničko i kadrovsko jačanje udruga u dijelu od značaja za sustav zaštite i spašavanja, utvrdio aktivnosti koje se financiraju iz Proračuna Grada Rijeke u 2009. godini (HGSS – STANICA RIJEKA, aeroklub KRILA KVARNERA i Gradsko društvo Crvenog križa Rijeka).

Tijekom 2009. godine uspostavljeni su kontakti i s Hrvatskom udrugom za obuku potražnih pasa – Grupa potražnih pasa Rijeka, čija je zadaća angažiranje i obučavanje vodiča i pasa za potrebe potražnih akcija za unesrećenim osobama u ruševinama, odronima te ostalim nepristupačnim mjestima.

Angažiranjem ove udruge i njezinih potencijala, u sustavu zaštite i spašavanja popunjava se još jedan segment u kadrovskoj ekipiranosti, sukladno propisanoj formaciji.

5. SLUŽBE I PRAVNE OSOBE KOJE SE ZAŠTITOM I SPAŠAVANJEM BAVE U OKVIRU REDOVNE DJELATNOSTI

Službe i pravne osobe koje se zaštitom i spašavanjem bave u okviru redovne djelatnosti predstavljaju okosnicu sustava zaštite i spašavanja na području grada Rijeke.

Službe i pravne osobe koje imaju zadaće u sustavu zaštite i spašavanja, a osobito one čiji je osnivač Grad Rijeka, imaju obvezu uključivanja u sustav zaštite i spašavanja kroz redovnu djelatnost, posebno u slučajevima angažiranja prema Planu djelovanja zaštite. Utvrđeni su i načini dogradnje i jačanja dijela njihovih sposobnosti koji su posebno značajni za sustav zaštite i spašavanja.

Mora se posebno naglasiti uloga i aktivnosti pravnih osoba prilikom angažiranja na poslovima zaštite i spašavanja, i to:

- Dom zdravlja Rijeka,
- Ustanova za Hitnu medicinsku pomoć Rijeka,
- Nastavni Zavod za javno zdravstvo Primorsko-goranske županije, Rijeka,
- Lučka kapetanija Rijeka,
- Veterinarska stanica Rijeka,
- KD Vodovod i kanalizacija d.o.o.,
- KD Čistoća d.o.o.,
- KD Kozala d.o.o.,
- Energo d.o.o.
- KD Autotrolej d.o.o.
- Hrvatske ceste d.o.o. i Ceste Rijeka d.o.o.,
- HEP Distribucija d.o.o., Pogon Rijeka,
- HEP Proizvodnja d.o.o. sa sjedištem u Rijeci,
- Hrvatske vode – Vodnogospodarski odjel Rijeka,
- Gradsko društvo Crvenog križa – Gradska organizacija Rijeka,
- Centar za socijalnu skrb, Rijeka,
- "TTS Team 24" d.o.o., Rijeka

II. Sukladno propisima iz područja zaštite od požara, tijekom i ove godine ažurirani su podaci u procjeni ugroženosti od požara i tehnoloških eksplozija i plan zaštite od požara i tehnoloških eksplozija za područje grada Rijeke, na koje dokumente je ishodovano pozitivno mišljenje MUP-a PU Primorsko-goranske Rijeka. Prijedlog procjene i plana upućeni su u proceduru za razmatranje i usvajanje na sjednici Gradskog vijeća Grada Rijeke. Isto tako, usvojeni su operativni planovi zaštite od požara vezani za pripremu i provedbu protupožarne sezone za 2009. godinu.

1. VATROGASTVO

Javna vatrogasna postrojba Grada Rijeke (u nastavku JVP) i Dobrovoljna vatrogasna društva "Drenova" i "Sušak – Rijeka" djeluju na području grada Rijeke i području gradova i općina tzv. prstena (bivša općina Rijeka).

U JVP zaposlena su 132 operativna djelatnika (vatrogasca) i 5 administrativno-tehničkih djelatnika. Rad je organiziran u smjenama kroz operativno dežurstvo cijele godine i to 24 sata dnevno. U slučaju potrebe spremno je intervenirati još 40 profesionalnih i dobrovoljnih vatrogasaca u jednoj smjeni.

Vatrogasne postrojbe dobrovoljnih vatrogasnih društava "Drenova" i "Sušak – Rijeka" raspolažu s vatrogasnim vozilima (navalna vozila, autocisterne, vozila za gašenje šumskih požara, vozila za intervencije u prometnim udesima, auto-ljestve, zapovjedna vozila i vozila za prijevoz ljudi i opreme).

Sva vozila tehnički su ispravna, registrirana i opremljena radio vezom i potrebnom opremom.

Grad Rijeka je u Proračunu za 2009. godinu osigurao sredstva za rad dobrovoljnih vatrogasnih društava, te je osigurao i sredstva za provedbu Plana motrenja čuvanja i ophodnje građevina i površina otvorenog prostora za koje prijeto povećana opasnost od nastajanja i širenja požara, na području grada Rijeke.

Također se može istaknuti da su vatrogasne postrojbe (profesionalne i dobrovoljne) efikasno obavile sve zadaće u tekućoj godini, što je rezultiralo uspješnim stanjem protupožarne zaštite na području grada Rijeke.

III. Zakon o zaštiti od elementarnih nepogoda ("Narodne novine" broj 73/97) propisuje temeljne mjere zaštite od elementarnih nepogoda, prava i dužnosti sudionika zaštite, procjena nastale štete te način pružanja pomoći stradalim područjima. Odredbom članka 27. Zakona određeno je da postupak procjene štete organiziraju i provode državna, županijska, gradska i općinska povjerenstva za procjenu šteta od elementarnih nepogoda.

Gradsko vijeće Grada Rijeke imenovalo je u 2007. godini povjerenstvo za procjenu šteta od elementarnih nepogoda za područje grada Rijeke.